

Bruksela, 13 lipca 2022 r.
(OR. en)

11329/22

ENV 745
MAR 146
RECH 441
RELEX 1010
ONU 103

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	12 lipca 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 342 final
Dotyczy:	Zalecenie dotyczące DECYZJI RADY upoważniającej do podjęcia w imieniu Unii Europejskiej rokowań dotyczących międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 342 final.

Zał.: COM(2022) 342 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.7.2022 r.
COM(2022) 342 final

Zalecenie

DECYZJA RADY

**upoważniająca do podjęcia w imieniu Unii Europejskiej rokowań dotyczących
międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

W rezolucji 5/14 „End Plastic Pollution: towards an international legally binding instrument” [„Koniec z zanieczyszczeniem plastikiem: w kierunku międzynarodowego, prawnie wiążącego instrumentu”]¹, przyjętej przez Zgromadzenie ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP w marcu 2022 r., określono mandat negocjacyjny na rzecz międzyrządowego komitetu negocjacyjnego (INC) w sprawie międzynarodowego, prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego zanieczyszczenia plastikiem, w tym w środowisku morskim. INC ma zakończyć swoje prace do końca 2024 r., a pierwsze spotkanie ma się odbyć w 2022 r. Zgromadzenie ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP może w razie potrzeby przedłużyć ten mandat w odpowiednim czasie.

Rezolucję 5/14 przyjęto po serii rezolucji Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP sięgającej 2014 r., przy czym 3. sesja Zgromadzenia stanowiła kluczowy kamień milowy, w ramach którego państwa członkowskie ONZ poparły szereg działań mających na celu wyeliminowanie zrzutu śmieci z tworzyw sztucznych i mikrodrobin plastiku do oceanu oraz ustanowienie otwartej grupy ekspertów *ad hoc* ds. odpadów morskich i mikrodrobin plastiku (AHEG), aby zbadać bariery w zwalczaniu odpadów morskich i mikrodrobin plastiku. Wspomniana grupa ekspertów zakończyła prace w 2020 r. Określiła ona szereg wariantów reakcji na globalny kryzys związany z zanieczyszczeniem plastikiem, obejmujących ogólnoświatowe porozumienie w sprawie tworzyw sztucznych, popartych przez większość uczestników grupy ekspertów, reprezentujących niemal wszystkie regiony. W październiku 2021 r. opublikowano raport ONZ „From Pollution to Solution: a Global Assessment of Marine Litter and Plastic Pollution” [„Od zanieczyszczenia po rozwiązanie: globalna ocena odpadów morskich i zanieczyszczenia plastikiem”]², aby podczas sesji 5.2 Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP poinformować o zakresie i aspektach odpadów morskich i zanieczyszczenia plastikiem w skali globalnej.

W następstwie podobnego spotkania w 2020 r., którego gospodarzem była Komisja Europejska, Peru i Rwanda przygotowały rezolucję mającą na celu rozpoczęcie negocjacji nowego międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi podczas 5. sesji Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP. Kilka międzynarodowych wydarzeń, w tym konferencja ministerialna w sprawie odpadów morskich i zanieczyszczenia plastikiem w 2021 r., której gospodarzami były Niemcy, Ekwador, Wietnam i Ghana, przyczyniło się do nadania impetu rezolucji i wreszcie doprowadziło do ostatecznego przyjęcia rezolucji w drodze konsensusu.

Celem niniejszego zalecenia jest zapewnienie spójnego i skutecznego stanowiska negocjacyjnego Unii Europejskiej (UE) na sesjach INC z myślą o wynegocjowaniu i sfinalizowaniu międzynarodowego, prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego zanieczyszczenia plastikiem.

¹ UNEP/EA.5/Res.14.

² <https://www.unep.org/resources/pollution-solution-global-assessment-marine-litter-and-plastic-pollution>

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Rozpoczęcie negocjacji dotyczących międzynarodowego porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych stanowi kluczowe osiągnięcie w ramach Zielonego Ładu Unii Europejskiej, Planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym³ i jest powiązane ze znaczną liczbą polityk i przepisów UE, w tym dotyczących ochrony środowiska morskiego i przybrzeżnego, zwłaszcza z dyrektywą ramową w sprawie strategii morskiej⁴. Zapewnienie międzynarodowego porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych służącego rozwiązaniu problemu zanieczyszczenia plastikiem u źródła, zamiast angażowanie się w kosztowne i nie w pełni skuteczne rozwiązania na końcowym etapie, było zatem jednym z kluczowych priorytetów Unii w zakresie ochrony środowiska w ramach globalnych działań w ciągu ostatnich kilku lat.

Wynika to ze specjalnych, postępowych inicjatyw politycznych i przepisów Unii dotyczących tworzyw sztucznych przyjętych w ostatnim czasie⁵. W 2018 r. w strategii w dziedzinie tworzyw sztucznych⁶, stanowiącej część Planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym⁷, określono plan ochrony środowiska i ograniczenia ilości odpadów morskich, emisji gazów cieplarnianych i zależności od importowanych paliw kopalnych⁸. Konkretnie działania dotyczące tworzyw sztucznych obejmują wpływ niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko⁹, produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych¹⁰, rolę

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/pl/ip_22_1466

⁴ Dyrektywa 2008/56/WE, pierwszy instrument wprowadzający wymóg prawny dotyczący zmniejszenia ilości odpadów morskich i ich wpływu.

⁵ https://ec.europa.eu/environment/topics/plastics_en

⁶ https://environment.ec.europa.eu/strategy/plastics-strategy_pl?ettrans=hr

⁷ Zob. https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/first-circular-economy-action-plan_en

⁸ Zob. https://environment.ec.europa.eu/strategy/plastics-strategy_pl.

⁹ Np. [dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/904 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko \(Tekst mający znaczenie dla EOG\)](#);

[rozporządzenie wykonawcze Komisji \(UE\) 2020/2151 z dnia 17 grudnia 2020 r. ustanawiające zasady dotyczące zharmonizowanych specyfikacji w odniesieniu do oznakowania produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienionych w części D załącznika do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/904 w sprawie zmniejszenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko \(Tekst mający znaczenie dla EOG\)](#);

[decyzja Komisji \(UE\) 2019/1268 z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie proponowanej inicjatywy obywatelskiej „Mettons fin à l'ère du plastique en Europe” \(„Zakończmy erę plastiku w Europie”\) \(notyfikowana jako dokument nr C\(2019\) 4974\)](#).

¹⁰ Np. [decyzja wykonawcza Komisji \(UE\) 2022/162 z dnia 4 lutego 2022 r. ustanawiająca zasady stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/904 w odniesieniu do obliczania, weryfikacji i zgłaszania zmniejszenia stosowania niektórych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych i środków wprowadzanych przez państwa członkowskie w celu osiągnięcia takiego zmniejszenia \(Tekst mający znaczenie dla EOG\)](#);

[decyzja wykonawcza Komisji \(UE\) 2021/1752 z dnia 1 października 2021 r. ustanawiająca zasady stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/904 w odniesieniu do obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych dotyczących selektywnej zbiórki odpadów będących jednorazowymi butelkami na napoje z tworzyw sztucznych](#).

tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym¹¹, wymogi dotyczące ekoprojektu i etykietowanie¹², tworzywa sztuczne i odpady opakowaniowe¹³ oraz nadchodzące inicjatywy

¹¹ Np. [decyzja wykonawcza Komisji \(UE\) 2021/1384 z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Zwróć plastik» \(»ReturnthePlastics«\): inicjatywa obywatelska na rzecz wprowadzenia ogólnounijnego systemu kaucji umożliwiającego recykling butelek plastikowych”, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/788 \(notyfikowana jako dokument nr C\(2021\) 5953\) \(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny\).](#)

¹² [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2020/740 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych parametrów, zmieniające rozporządzenie \(UE\) 2017/1369 oraz uchylające rozporządzenie \(WE\) nr 1222/2009 \(Tekst mający znaczenie dla EOG\).](#)

¹³ Np. [2009/292/WE: decyzja Komisji z dnia 24 marca 2009 r. ustanawiająca warunki odstępstwa dla skrzyń i palet z tworzyw sztucznych w odniesieniu do poziomów stężenia metali ciężkich ustanowionych w dyrektywie 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych \(notyfikowana jako dokument nr C\(2009\) 1959\) \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[1999/177/WE: decyzja Komisji z dnia 8 lutego 1999 r. ustanawiająca warunki odstępstwa dla skrzyń i palet z tworzyw w odniesieniu do poziomów stężenia metali ciężkich ustanowionych w dyrektywie 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych \(notyfikowana jako dokument nr C\(1999\) 246\) \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2015/720 z dnia 29 kwietnia 2015 r. zmieniająca dyrektywę 94/62/WE w odniesieniu do zmniejszenia zużycia lekkich plastikowych toreb na zakupy \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[rozporządzenie Rady \(UE, Euratom\) 2021/770 z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie obliczania zasobów własnych opartych na odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi, metod i procedury udostępniania tych zasobów własnych, w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych oraz w sprawie niektórych aspektów zasobów własnych opartych na dochodzie narodowym brutto;](#)

[decyzja wykonawcza Komisji \(UE\) 2018/896 z dnia 19 czerwca 2018 r. ustanawiająca metodę obliczania rocznego zużycia lekkich plastikowych toreb na zakupy oraz zmieniająca decyzję 2005/270/WE \(notyfikowana jako dokument nr C\(2018\) 3736\) \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[wniosek ROZPORZĄDZENIE RADY w sprawie metod i procedury udostępniania zasobów własnych opartych na wspólnej skonsolidowanej podstawie opodatkowania osób prawnych, na unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji i na niepoddawanych recyklingowi odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych;](#)

[wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych w celu ograniczenia korzystania z lekkich plastikowych toreb na zakupy;](#)

[decyzja Komisji z dnia 11 sierpnia 2021 r. ustanawiająca grupę ekspertów Komisji do spraw statystyki dotyczącej odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych 2021/C 324/05.](#)

dotyczące celowo dodanych i niezamierzenie uwolnionych mikrodrobin plastiku¹⁴. W strategii przeanalizowano również możliwości wykorzystania potencjału działań w skali globalnej, wskazując na potrzebę (między innymi) rozwoju międzynarodowych norm, aby zwiększyć zaufanie przemysłu do jakości nadających się do recyklingu lub pochodzących z recyklingu tworzyw sztucznych. W odniesieniu do przemieszczania odpadów zwrócono w niej uwagę na znaczenie dopilnowania, by przemieszczanie i przetwarzanie wszelkich tworzyw sztucznych wysyłanych za granicę w celu recyklingu odbywało się w warunkach zbliżonych do tych obowiązujących w UE, wspierając działania w zakresie gospodarowania odpadami zgodnie z konwencją bazylejską, oraz zaproponowano opracowanie unijnego systemu certyfikacji dla zakładów recyklingu. W strategii tej wezwano do podjęcia przez sektor globalnych działań, aby promować powszechne stosowanie nadających się do recyklingu i pochodzących z recyklingu tworzyw sztucznych.

W ramach Planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym Komisja proponuje dodatkowo obowiązkowe wymogi dotyczące zawartości materiałów z recyklingu i środki na rzecz ograniczenia ilości odpadów w odniesieniu do kluczowych produktów, takich jak opakowania, materiały budowlane i pojazdy.

Na podstawie wspomnianej dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej we wrześniu 2020 r.¹⁵ UE i jej państwa członkowskie uzgodniły, że na każdych 100 metrach linii brzegowej nie powinno znajdować się więcej niż 20 sztuk śmieci, co stawia UE w pozycji lidera pod względem realizacji celu zrównoważonego rozwoju 14.1, który wymaga, aby „[d]o 2025 roku zapobiegać i znacznie zmniejszyć poziom wszelkich rodzajów zanieczyszczeń morza, [...] w tym śmieci [...] zrzucanych do morza”. Działania wspierające wdrażanie dyrektywy ramowej UE w sprawie strategii morskiej, realizowane w ścisłej współpracy z regionalnymi konwencjami morskimi, wykazały, że harmonizacja monitorowania, pozyskiwania danych i ich przetwarzania w poszczególnych matrycach środowiskowych ma zasadnicze znaczenie dla umożliwienia ustalenia priorytetów działań i weryfikacji skuteczności środków przeciwko śmieciom z tworzyw sztucznych. W ramach wspólnej strategii wdrażania dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej grupa techniczna ds. odpadów morskich¹⁶, w ścisłej współpracy z regionalnymi konwencjami morskimi, zapewnia harmonizację techniczną i współpracuje z EMODNET, zapewniając platformę danych dotyczących odpadów morskich¹⁷.

Nowe międzynarodowe porozumienie będzie dotyczyło zanieczyszczenia plastikiem, w tym w środowisku morskim. Zanieczyszczenie i zwalczanie jego źródeł jest również kluczowym priorytetem Europejskiego Zielonego Ładu, ostatnio w ramach strategii Komisji na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby oraz strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności. W niedawno przyjętym planie działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń określono cele dotyczące ograniczenia ilości do 2030 r. (tj. ograniczyć o 50 % ilość plastikowych śmieci z tworzyw sztucznych w morzu oraz o 30 % ilość mikrodrobin plastiku uwalnianych do środowiska), co jeszcze bardziej zwiększy skuteczność polityki UE w zakresie zwalczania odpadów morskich i ich skutków. Zająć się problemem

¹⁴ Zob. https://ec.europa.eu/environment/topics/plastics/microplastics_en Jest to częściowo związane z niektórymi przepisami Unii, zwłaszcza z dyrektywą ramową w sprawie strategii morskiej. W odniesieniu do celowo stosowanych mikrodrobin plastiku trwa proces wprowadzania ograniczeń na podstawie rozporządzenia REACH: <https://echa.europa.eu/pl/hot-topics/microplastics>

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_20_1696

¹⁶ https://mcc.jrc.ec.europa.eu/main/dev.py?N=41&O=434&titre_page=&titre_chap=TG%20Litter

¹⁷ <https://www.emodnet-chemistry.eu/marinelitter>

zanieczyszczenia plastikiem na szczeblu globalnym jest zatem bardzo zbieżne z wieloma istniejącymi politykami i przepisami Unii dotyczącymi ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem. Mogą one dotyczyć odpadów¹⁸, przemieszczania odpadów¹⁹, chemikaliów²⁰, wody w kąpieliskach²¹ i innych kwestii (np. dyrektywa dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych i ramowa dyrektywa wodna)²².

¹⁸ [Rozporządzenie \(WE\) nr 2150/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2002 r. w sprawie statystyk odpadów \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego \(WEEE\) \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.](#)

¹⁹ Np. [rozporządzenie \(WE\) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów;](#)

[dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/883 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów ze statków, zmieniająca dyrektywę 2010/65/UE i uchylająca dyrektywę 2000/59/WE \(Tekst mający znaczenie dla EOG\).](#)

²⁰ Np. [rozporządzenie \(WE\) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów \(REACH\), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady \(EWG\) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji \(WE\) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE;](#)

[rozporządzenie \(WE\) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniające dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[90/437/EWG; zalecenie Komisji z dnia 27 czerwca 1990 r. w sprawie ograniczenia chlorofluorowęglowodorów stosowanych przez wspólnotowy przemysł tworzyw piankowych;](#)

[rozporządzenie Komisji \(UE\) nr 284/2011 z dnia 22 marca 2011 r. ustanawiające specjalne warunki i szczegółowe procedury dotyczące przywozu przyborów kuchennych z tworzyw poliamidowych i melaminowych pochodzących lub wysłanych z Chińskiej Republiki Ludowej i Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong;](#)

[rozporządzenie Komisji \(UE\) 2018/2005 z dnia 17 grudnia 2018 r. zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia \(WE\) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów \(REACH\) w odniesieniu do ftalanu bis \(2-etyloheksylu\) \(DEHP\), ftalanu dibutyli \(DBP\), ftalanu benzylu butylu \(BBP\) oraz ftalanu diizobutyli \(DIBP\) \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[rozporządzenie Komisji \(UE\) nr 1272/2013 z dnia 6 grudnia 2013 r. zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia \(WE\) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania](#)

UE wnosi znaczący wkład w inicjatywy międzynarodowe bezpośrednio związane z ograniczaniem zanieczyszczenia plastikiem, takie jak wdrożenie Konwencji bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych, ostatnio zmienionej w celu wzmocnienia kontroli odpadów tworzyw sztucznych²³, oraz plan działania IMO (Międzynarodowej Organizacji Morskiej) przeciwko śmieciom z tworzyw sztucznych i mikrodrobinom plastiku. Ponadto UE aktywnie uczestniczy we wszystkich działaniach przeciwko zanieczyszczeniu plastikiem w regionach morskich wokół Europy (za pomocą wsparcia technicznego i finansowego na rzecz regionalnych planów działania na Morzu Śródziemnym, Morzu Czarnym, Morzu Bałtyckim i północno-wschodnim Atlantyku), także ze swoimi partnerami z grup G-7 i G-20. UE jest także współwnioskodawcą inicjatywy w ramach WTO, która dotyczy zanieczyszczenia plastikiem oraz zrównoważonego handlu tworzywami sztucznymi

Tworzywa sztuczne i zanieczyszczenie nimi to kwestie wychodzące daleko poza względy dotyczące polityki ochrony środowiska. W poniższej sekcji przedstawiono przekrojowe znaczenie tej kwestii w kontekście różnych polityk w ramach kompetencji Unii.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Proponowane zalecenie jest ponadto spójne z innymi politykami i przepisami Unii, w tym:

- dotyczącymi zdrowia, w szczególności tymi politykami i działaniami, które odnoszą się do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością²⁴, politykami Unii w zakresie ochrony środowiska morskiego i przybrzeżnego,
- dotyczącymi portowych urządzeń odbiorczych²⁵,

[zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów \(REACH\) w odniesieniu do wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[rozporządzenie Komisji \(UE\) 2016/293 z dnia 1 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie \(WE\) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych w odniesieniu do załącznika I \(Tekst mający znaczenie dla EOG\);](#)

[rozporządzenie Komisji \(UE\) nr 848/2012 z dnia 19 września 2012 r. zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia \(WE\) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów \(REACH\) odnośnie do związków fenylorteci \(Tekst mający znaczenie dla EOG\).](#)

²¹ [Dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG.](#)

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A31991L0271>

²³ Podczas czternastego posiedzenia Konferencji Stron konwencji bazylejskiej w 2019 r. przyjęto poprawki, których celem jest zwiększenie kontroli nad transgranicznym przemieszczaniem odpadów tworzyw sztucznych.

²⁴ Np. [rozporządzenie \(WE\) nr 1935/2004 w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością](#); [rozporządzenie Komisji \(UE\) nr 10/2011 w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością](#); [rozporządzenie Komisji \(WE\) nr 282/2008 w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu \(oczekiwane zastąpienie w IV kwartale 2022 r.\)](#).

- dotyczącymi unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju, w szczególności w odniesieniu do kryteriów „niewyrządzania poważnej szkody” odnoszących się do opakowań z tworzyw sztucznych i innych produktów z tworzyw sztucznych,
- dotyczącymi przyszłego rozwoju kryteriów ekoprojektu, w tym dla opakowań i innych produktów z tworzyw sztucznych wprowadzanych na jednolity rynek UE,
- dotyczącymi proponowanej zmiany rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów,
- konwencją bazylejską i sztokholmską,
- dotyczącymi współpracy na rzecz rozwoju i partnerstw międzynarodowych,
- dotyczącymi stosunków dwustronnych i wielostronnych,
- polityką Unii w zakresie trwałych zanieczyszczeń organicznych w ramach konwencji sztokholmskiej, w której wymieniono szereg dodatków do tworzyw sztucznych lub zaproponowano umieszczenie ich w wykazie, oraz
- polityką dotyczącą chemikaliów, w tym ograniczeniami na podstawie rozporządzenia REACH dotyczącymi mikrodrobin plastiku i dodatków do tworzyw sztucznych oraz niedawno opublikowanym planem działania w sprawie ograniczeń²⁶, który dotyczy powszechnie stosowanych dodatków (takich jak środki zmniejszające palność) i polichlorek winylu.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 3 i 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Art. 218 ust. 3 TFUE stanowi, że Komisja przedstawia zalecenia Radzie, która przyjmuje decyzję upoważniającą do podjęcia rokowań i mianującą negocjatora Unii. Zgodnie z art. 218 ust. 4 TFUE Rada może kierować wytyczne do negocjatora oraz wyznaczyć specjalny komitet, w konsultacji z którym należy prowadzić rokowania.

Porozumienie powinno opierać się na zasadzie ostrożności oraz na zasadach działania zapobiegawczego, naprawiania szkody w środowisku w pierwszym rzędzie u źródła i na zasadzie „zanieczyszczający płaci”, przy czym szczegółową podstawę należy rozważyć na późniejszym etapie, gdy dostępnych będzie więcej informacji na temat zakresu i treści międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi.

• Pomocniczość

Chociaż jego dokładny zakres nie jest jeszcze znany, przewidywane międzynarodowe porozumienie ma na celu rozwiązanie problemu zanieczyszczenia plastikiem za pomocą

²⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0883&rid=1>

²⁶ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/49734?locale=pl>

środków stosowanych w całym cyklu życia tworzyw sztucznych, w tym na etapie projektowania produktów, produkcji, konsumpcji, użytkowania i racjonalnego gospodarowania odpadami tworzyw sztucznych. Powyższe sekcje dotyczące przedmiotowego obszaru polityki i powiązanych z nim obszarów polityki w ramach kompetencji Unii trafnie wskazują na wiodącą rolę, jaką Unia odegrała do tej pory, oraz na zasadność prowadzenia negocjacji w sprawie planowanego porozumienia na szczeblu unijnym.

Planowane porozumienie będzie miało zatem nieunikniony wpływ na wykonywanie kompetencji Unii oraz na przepisy Unii w takich dziedzinach jak (w szczególności) środowisko, handel i rynek wewnętrzny, z których wszystkie mogą stać się istotne w miarę rozwoju negocjacji dotyczących przepisów szczegółowych.

W świetle powyższego oraz prawdopodobnego wpływu obowiązujących przepisów Unii (zwłaszcza tych obejmujących „obszar polityki” wymieniony w dziale 1) w różnych obszarach działania Unii, istotne jest zapewnienie uczestnictwa Unii w przyszłych negocjacjach i wynikającym z nich międzynarodowym porozumieniu.

- **Proporcjonalność**

Będzie to pierwsze wielostronne porozumienie w sprawie zanieczyszczenia plastikiem w ramach podejścia holistycznego obejmującego zarówno początkowe, jak i końcowe etapy cyklu życia tworzyw sztucznych. Istnieje już kilka krajowych i regionalnych inicjatyw dotyczących zanieczyszczenia plastikiem, w tym zanieczyszczenia plastikiem mórz, ale okazały się one niewystarczające, by sprostać globalnemu wyzwaniu, jakim jest to zanieczyszczenie. Otwarta grupa robocza *ad hoc* ds. odpadów morskich i mikrodrobin plastiku, powołana podczas trzeciej sesji Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP w odpowiedzi na rezolucję UNEP/EA.3/Res.7 dotyczącą odpadów morskich i mikrodrobin plastiku, która zakończyła swoje prace w listopadzie 2020 r., wskazała ogólnoświatowe porozumienie w sprawie tworzyw sztucznych jako kluczowy wariant odpowiedzi na globalny kryzys. Podczas 5. sesji Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP przyjęto rezolucję 5/14 „End plastic pollution: towards an international legally binding instrument” [„Koniec z zanieczyszczeniem plastikiem: w kierunku międzynarodowego, prawnie wiążącego instrumentu”], w której wezwano dyrektora wykonawczego UNEP do powołania INC.

Niezbędna jest decyzja Rady upoważniająca do podjęcia przez Unię rokowań dotyczących ogólnoświatowego porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych służącego rozwiązaniu problemu zanieczyszczenia plastikiem.

Proponowane zalecenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia założonych celów, zgodnie z art. 5 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).

- **Wybór instrumentu**

Wybór instrumentu określono w art. 218 ust. 3 i 4 TFUE.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie dotyczy.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

Nie dotyczy.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie dotyczy.

- **Prawa podstawowe**

Zgodnie z art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej wysoki poziom ochrony środowiska i poprawa jego jakości muszą być zintegrowane z politykami Unii i zapewnione zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Proponowane zalecenie ma na celu upoważnienie do podjęcia rokowań mających na celu rozwiązanie problemu zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi nie tylko w środowiskach morskich, ale również na lądzie, poprzez uwzględnienie całego cyklu życia tworzyw sztucznych. Miałoby to pozytywny wpływ na prawo do ochrony środowiska zapisane w art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w politykach Unii zapewnia się wysoki poziom ochrony konsumentów.

Proponowane zalecenia miałyby również pozytywny wpływ na prawo do ochrony konsumentów poprzez uwzględnienie także początkowego etapu cyklu życia tworzyw sztucznych, tj. projektowania, produkcji i etykietowanie produktów z tworzyw sztucznych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej każdy ma prawo do poszanowania jego integralności fizycznej i psychicznej.

Proponowane zalecenie miałoby pozytywny wpływ również na prawo człowieka do integralności, ponieważ ma ono także na celu przeciwdziałanie zagrożeniom, jakie zanieczyszczenie tworzywami sztucznymi, a w szczególności mikrodrobinami plastiku, stwarza dla zdrowia fizycznego człowieka.

4. WPLYW NA BUDŻET

Na obecnym etapie niemożliwe jest określenie dokładnego wpływu na budżet niniejszej inicjatywy, ponieważ jej zakres i kluczowe elementy pozostają przedmiotem wielostronnych negocjacji. Do czasu konferencji dyplomatycznej, która ma się odbyć nie wcześniej niż w 2024 r., prowadzony zostanie proces negocjacyjny obejmujący liczne posiedzenia INC.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

W dniach od 30 maja do 1 czerwca 2022 r. w Dakarze (Senegal) odbyło się posiedzenie przygotowawcze (otwarta grupa robocza *ad hoc*) poświęcone kwestiom organizacyjnym związanym z INC.

Negocjacje właściwe dotyczące nowego instrumentu rozpoczną się na pierwszym posiedzeniu INC w drugiej połowie 2022 r. (data i miejsce do potwierdzenia).

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Komisja zaleca, aby:

- Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia i prowadzenia negocjacji w celu zawarcia nowego międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi,
- Komisję mianowano negocjatorem ze strony Unii,
- Komisja prowadzi negocjacje w konsultacji ze specjalnym komitetem, jeżeli zostanie on wyznaczony przez Radę zgodnie z art. 218 ust. 4 TFUE,
- Rada przyjęła wytyczne negocjacyjne załączone do niniejszego zalecenia.

Zalecenie

DECYZJA RADY

upoważniająca do podjęcia w imieniu Unii Europejskiej rokowań dotyczących międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 218 ust. 3 i 4,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgromadzenie ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP podczas piątej sesji, która odbyła się w dniach od 28 lutego do 2 marca 2022 r., przyjęło rezolucję „End plastic pollution: towards an international legally binding instrument” [„Koniec z zanieczyszczeniem plastikiem: w kierunku międzynarodowego, prawnie wiążącego instrumentu”] (5/14) ustanawiającą międzyrządowy komitet negocjacyjny w celu wynegocjowania nowego międzynarodowego porozumienia w sprawie zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi, w tym środowisk morskich, z myślą o całym cyklu życia tworzyw sztucznych.
- (2) Unia powinna uczestniczyć w negocjacjach dotyczących takiej konwencji, takiego porozumienia lub innego instrumentu międzynarodowego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym upoważnia się Komisję do prowadzenia w imieniu Unii negocjacji dotyczących międzynarodowego porozumienia w sprawie tworzyw sztucznych mającego na celu położenie kresu zanieczyszczeniu plastikiem zgodnie z rezolucją 5/14 z sesji 5.2 Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska UNEP.

Artykuł 2

Wytyczne negocjacyjne przedstawiono w załączniku.

Artykuł 3

Negocjacje prowadzone są w konsultacji z [nazwa specjalnego komitetu do uzupełnienia przez Radę].

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*